

Handleplan for dansk som andetsprog 0-18 år Tårnby Kommune

2016

Indholdsfortegnelse

Introduktion	1
Anbefalinger til - og beskrivelse af - sammenhængen i indsatsen for de tosprogede 0 – 18 år.	8
Nye tiltag (smitte).....	10
Handleplan for dansk som andetsprog.....	10
Dagtilbud (børn i alderen 0-3 år).....	10
Handleplan for dansk som andetsprog.....	12
Dagtilbud (børn i alderen 3-6 år).....	12
Handleplan for dansk som andetsprog.....	14
SFO.....	14
Dsa-sprogstøtteundervisning	16
Sproglig udvikling i alle fag – særlig med henblik på de tosprogede elever	17
Handleplan for dansk som andetsprog.....	19
Klub Tårnby (børn i alderen 10 -18 år).....	19
Funktionsbeskrivelser	21
Sprogambassadører.....	21
Sprogvejlederopgaver for hver daginstitution	22
Sprogvejlederopgaver i SFO	23
Dansk som andetsproglærernes arbejdsområder set fra centralt hold: (kan udbygges lokalt).....	24
Dsa- læreren er uddannet i dansk som andetsprog eller har lang erfaring i undervisning i fagområdet	24
Dsa-ressourcepersonener på skoleområdet	25
Dansk som andetsprogsvejlederens arbejdsområder set fra centralt hold:.....	26
Tosprogskonsulenten.....	27
På sigt en del af del kommunale vejlederkorps	Fejl! Bogmærke er ikke defineret. 27
Procedurer	28
”Sommerfuglen”	28
Modtagelsesklasserne - er placeret på Skottegårdsskolen og er dermed under denne skoles ledelse.	29
Visitation og indskrivning	29
Ungdommens Uddannelsesvejledning UUU.....	31
Rådgivning og Forebyggelse (RoF).....	32

Arbejdsgruppen:

Grethe Birch skoleleder Korsvejens Skole
Lotte Dürfeld dsa-kordinator og dsa-vejleder Korsvejens Skole
Pernille Henriksen leder Bh. Syrefabriksvej
Tanja Nielsen sprogvejleder Bh. Syrefabriksvej
Tine Olsen leder VU Tårnbyparken
Lise Kaalund Pædagogisk konsulent
Lone Stig Stokholm skole-hjem koordinator og dsa-vejleder
Noomi Mortensen konsulent vedr. tosprogede børn i Tårnby Kommune
Pernille Høper, Assistent
Maureen Eriksen, Assistent

Desuden har følgende bidraget:

Helle Hvid områdeleder af distrikt SFO Nordregård
Berit Flørnæs sprogvejleder SFO Skelgårdsskolen
Stefan Reiners Fælles Klubleder af Klub Tårnby
Paw Tarris afdelingsleder af Klub Tårnby
Rie Hansen Sprogambassadør
Netværk af dansk som andetsprogsresourcepersoner
Kia Juul Vilhelmsen skoleleder Skottegården
Anette Olsen områdeleder SFO Skottegården
Modtagelsesklasselærere
Sussie Johansen leder af Bh. Gl. Kirkevej
Anette Kjærager leder UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning)
Kirsten Pilegaard talehørelærer

Introduktion

”Handleplan for dansk som andetsprog 0-18 år i Tårnby Kommune” blev udarbejdet og politisk tiltrådt i 2012. Den er blevet midtvejsevalueret, suppleret i 2014 og endelig evalueret i 2016. Ud fra evalueringen er handleplanen blevet revideret og er klar til brug frem til 2020. Handleplanen er dynamisk og skal midtvejsevalueres.

Det overordnede mål for indsatsen på hele området og handleplanen er fortsat:

De tosprogede børn og unge skal klare sig på mindst lige fod med de etnisk danske mht. læsning på alle trin, afgangsprøverne og mht. optag på og gennemførelse af ungdomsuddannelser.

Delmål:

- der ydes en god og kvalificeret sprogstøtteindsats til alle tosprogede i alderen 0-18 år, der har behov derfor.
- Tosprogede børn og unge bliver løbende sprogvurderet, således at sprogstøtten bliver tilpasset den enkeltes behov.
- Viden om det tosprogede barns/s sprogkompetence bliver videreformidlet ved overgange.

Der er løbende arbejdet med at implementere handleplanen fra 2012. Dette er flere gange blevet evalueret på sprogvejleder- og dsa-netværksmøder, med spørgeskema ved midtvejsevalueringen - samt på nogle ledermøder, på skoler under hvert år om arbejdet på skolen med dsa og i skolernes bidrag til den årlige kommunale kvalitetsrapport. Dernæst er de tosprogede elevers læseresultater og afgangsprøveresultater årligt blevet sammenlignet med årgangens resultater. På institutionsområdet er børnene sprogudvikling blevet fulgt ved hjælp af sprogvurderingsskemaer og sprogscreeninger i 3 år alderen og op til skolestart.

Denne kommunale handleplan forventes politisk tiltrådt i 2016 og derefter anvendt lokalt i de enkelte institutioner og skoler i arbejdet med de tosprogede børn og elever og som inspiration til udarbejdelse af lokale lære- og handleplaner for området.

Handleplanen bygger på de gældende love og bekendtgørelser for området - samt på evalueringen af handleplanen fra 2012.

Evalueringen i 2016 er sket ved en spørgeskemaundersøgelse besvaret af dagplejere, pædagoger og ledere på 0-6 års området, af SFO-pædagoger og ledere - samt af tre forskellige lærergrupper og klublederne. Skolelederne har besvaret via kvalitetsrapporterne, så derfor er de ikke blevet spurgt igen.

Evalueringen viser overordnet, at målet om chancelighed endnu ikke er nået mht.:

- læsning, hvor de tosprogede elever kun følger godt med indtil 4. klasses trin,
- karaktererne ved afgangsprøverne – efter det gik fremad ved periodens start - igen er gået den forkerte vej

- optag og gennemførelse af ungdomsuddannelser, så godt ud ved periodens start, men er ikke blevet fulgt efter UU-reformen pga. manglende ressourcer til det
- 0-6 års området har i perioder og i forskellige dagtilbud lavet en god sprogstøtteindsats. Der har især været sat ind med opkvalificering af personalet. Resultatet er, at der er færre tosprogede børn, der har behov for sprogstøtte ved skolestart. Der er en del udskiftning i personalet, så opkvalificeringen skal fastholdes, og der er kommet flere børn på det sidste, der ikke har mødt dansk før de kommer i dagtilbuddet.
- sprogstøtteindsatsens ressourcer er i mange år ikke fulgt med tilgangen af tosprogede børn - i perioden er der kommet yderligere 100 børn - ud over de, der går i modtagelsesklasserne nu - hvilket resulterer i, at eleverne trods løbende vurderinger af deres behov ikke ydes en behovstilpasset sprogstøtte.
- overgangsarbejdet mht. at videndele om børnenes sprogkompetencer er der løbende blevet kvalificeret i perioden – især ved skift i 3 års alderen og ved skift til SFO/skole. I øjeblikket arbejdes der på yderligere at tydeliggøre videndeling for alle børn ved alle overgange.

Desværre må det konstateres, at jo ældre de tosprogede børn/elever er, des mindre fokus og indsats er der i forhold til deres specielle behov for sprogstøtte. Det er gennemgående, at fokus på sprogstøtte til tosprogede elever ser ud til at være kommet til at stå lidt i skyggen af arbejdet med at implementere Skolereformen og overgangen fra at være fritidshjem til at blive SFO'er. Endelig er der generelt behov for at opkvalificere personalet på området. Der er samlet set brug for langt større fokus på de tosprogede børns sproglige udvikling og trivsel – især på SFO- og skoleområdet, hvis målet om chandelighed skal nås.

Evaluering af Handleplan for dansk som andetsprog DSA 0-18 år Tårnby

Handleplanen har nu eksisteret siden foråret 2012, hvor den blev politisk tiltrådt. I 2014 blev der efter ønske fra pædagoger og ledere lavet tilføjelser til handleplanen på 2 områder, der ikke var blevet beskrevet særskilt i den oprindelige plan: 0-3 års området og klubområdet.

Hovedmålet for handleplanen er og har været chancelighed for alle børn og elever på alle planer uanset etnicitet.

Der er løbende arbejdet med at implementere handleplanen. Dette er flere gange blevet evalueret på sprogvejleder- og DSA-netværksmøder, ved spørgeskema som en midtvejsevaluering - samt på nogle ledermøder, på skolerunder hvert år om arbejdet på skolen med DSA og i skolernes bidrag til den årlige kommunale kvalitetsrapport. Dernæst er de tosprogede elevers læseresultater og afgangsprøveresultater årligt blevet sammenlignet med årgangens resultater. Det har ikke været muligt på kommunalt plan at lave en sammenligning i forhold til resultater af de nationale tests og trivselsundersøgelserne, da resultaterne fra centralt hold ikke er udspecificeret i forhold til etnicitet. Men de aktuelle landsresultater viser, at 70% af alle elever godt kan lide at gå i skole, at piger klarer sig bedre end drenge og at etnisk danske elever stadig klarer sig bedre end elever af anden etnisk herkomst.

Spørgeskemaundersøgelse 2016

Handleplanen er nu i 2016 blevet evalueret vha. en spørgeskemaundersøgelse besvaret af dagplejere, pædagoger og ledere på 0-6 års området, af SFO-pædagoger og ledere - samt af tre forskellige lærergrupper og klublederne. Skolelederne har besvaret via kvalitetsrapporterne, så derfor er de ikke blevet spurgt igen.

Denne evaluering viser overordnet, at jo ældre de tosprogede børn/elever er, des mindre fokus og indsats er der i forhold til deres specielle behov for sprogstøtte. Det er også en gennemgående observation, at fokus på sprogstøtte til tosprogede elever ser ud til at være kommet til at stå lidt i skyggen af arbejdet med at implementere Skolereformen og overgangen fra at være fritidshjem til at blive SFO-er.

Resultaterne fra alle de ovennævnte evalueringer vil blive foldet ud i det følgende.

0-3-års området

Spørgeskemaet er besvaret af stort set alle dagtilbuddene på området.

Det er ikke helt så mange tosprogede børn, der benytter dagtilbud i denne aldersgruppe som øvrige børn – dette på trods af sundhedsplejerskernes opfordringer til at benytte dagtilbuddene. Det anbefales en større indsats her og et større samarbejde med Pladsanvisningen med tidlige oplysninger om det tosprogede barns start og om fordelingen af børnene. Der er generelt fokus på børns sprog i denne aldersgruppe og der arbejdes i høj grad med de tosprogede børns sprog, og der videndeles både internt og eksternt i høj grad om dette. Der er mange sprogvejledere, men flere ønskes opkvalificeret. Der arbejdes løbende med sprogvurderinger i nogle af dagtilbuddene. Der arbejdes i høj grad med børnenes blik for og forståelse af mangfoldighed. De tosprogede børn og deres forældre sikres i høj grad en god start, og nogle steder arbejdes der med særlige tiltag for, at de skal føle sig anerkendt og velkomne, mens næsten alle inddrager og informerer forældrene i det pædagogiske sprogarbejde. De forholdsvis nye kommunale sprogvurderingsskemaer er ikke implementeret i særlig høj grad endnu i forbindelse med skift, men benyttes bl.a. som supplement ved de personlige overleveringer.

3-års sprogscreeninger

Frem til og med 2013 blev alle 3-årige tosprogede børn sprogscreenede med et materiale, mens de etsprogede bekymrende blev screenet med et andet materiale. Fra 2014 er det kun de børn pædagoger og/eller forældre er sprogligt bekymrede for, der alle bliver screenet med det samme materiale. Det har betydet, at der ikke går så meget tid til screeningerne, som så forhåbentlig bruges på sprogarbejdet med børnene i stedet, men det gør det vanskeligt at sammenligne børnenes sprogstøttebehov over tid. Dog er det tydeligt, at næsten alle de flersprogede børn, der screenes falder i kategorien ”særligt behov”, som betyder, at der i samarbejde med talehørelærerne skal iværksættes særlige tiltag for børnene og udarbejdes en handleplan for sprogarbejdet.

3-6-årsområdet

Der er svaret på spørgsmålene af stort set alle dagtilbuddene på området.

Næsten alle har udarbejdet lærerplaner for sprog, ellers er de i gang med det. Over halvdelen af institutionerne har sprogvejledere, men med meget forskellige uddannelsesbaggrund, 9 har uuddannede sprogvejledere og 5 har ingen. Stort set alle deltager i sprogvejledermøder, og langt de fleste har en særlig sprogstimuleringsindsats for både et- og tosprogede børn, hvis de har tosprogede børn, og der udarbejdes handleplaner for dette arbejde. Stort set alle har fokus på sprog i hverdagen og bruger dialogisk læsning. Mange arbejder med mangfoldighed og er behjælpelige i forhold til skoleindskrivning. Mens godt halvdelen finder det nødvendigt med særlige tiltag for at tosprogede børn og forældre skal føle sig anerkendt og velkomne. Der nævnes mange gode erfaringer med brug af tolk.

Styrk Sproget

Tårnby Kommune har været en del af den ministerielle indsats Styrk Sproget fra 2012-2015 med de 4 skoler, der har flest flersprogede elever, de 8 fritidstilbud/SFO-er og de 13 dagtilbud, der er i de fire distrikter. Indsatsen har især gået på at opkvalificere medarbejder og ledere på temadage - samt på, at der i de enkelte institutioner blev set på egen praksis med konsulentbidrag for derefter at udarbejde en forandringsplan for arbejdet med de tosprogede børn/elever og deres forældre.

Indsatsen faldt desværre sammen med Skolereformens indførelse og forandringen fra fritidshjem til SFO-er, hvilket fik den utilsigtede effekt, at SFO og skoleområder ikke fik det optimale ud af indsatsen. På dagområdet har der til gengæld været en god effekt. Der er især blevet sat fokus på at arbejdet med børnenes sprogudvikling i hverdagens pædagogiske arbejde, ved temaarbejde, hvor der på forhånd er udvalgt fokusord og ved dialogisk læsning med børnene.

Sprogstøttebehov ved skolestart

Der har i perioden været stort set samme antal tosprogede skolestartere: 76-82. Det har været over $\frac{3}{4}$ af børnene, der ikke har haft eller har haft et lille sprogstøttebehov ved skolestart. De børn, der har haft et stort behov for sprogstøtte er typisk børn, der er kommet til DK, efter de er blevet 3 år. Så der er blevet lavet et rigtig godt stykke sprogstimuleringsarbejde med børnene i dagtilbuddene.

SFO-området

Spørgeskemaet er sendt ud til de 20 matrikler SFO-erne er på, men kun 12 har svaret - og det påvirker svarene.

Der er kun en, der svarer, at der arbejdes med læreplaner om sprog, mens 7 svarer i nogen grad., det begrundes med omlægningen til SFO og arbejdets omlægning i forbindelse med Skolereformen.

Der er uddannede sprogvejledere i 6 matrikler og uuddannede i 5. Det er halvdelen, der deltager i sprogvejledermøder. Der er sproggrupper for tosprogede heldagsbørn, der har behov derfor i nogle SFO-er i foråret inden skolestart. Alle har fokus på sprog i hverdagen og en del bruger dialogisk læsning, og nogle laver handleplaner for sprogarbejdet. Der savnes tid og mulighed til at samarbejde med indskolingen om sprogarbejdet. Kun få har erfaringer med at inddrage forældrene og med at bruge tolk. Stort set alle arbejder med mangfoldighed.

Klubområdet

Er besvaret af de fire ledere af klubafdelingerne.

De har ikke et præcist overblik over, hvor mange tosprogede medlemmer, de har, men de giver udtryk for at medlemsgrundlaget mht. tosprogede er meget forskellige i de forskellige afdelinger. Nogle har mange tosprogede medlemmer andre stort set ingen. Stort set alle har fokus på sprog og mangfoldighed og der er mulighed for sproglige aktiviteter i klubberne. Alle støtter op om at det enkelte medlem kan blive en del af fællesskabet, så alle kan deltage på lige fod. De finder samarbejdet med skolen og betingelserne derfor udfordrende. Klubafdelingen, der skulle samarbejde med skolen om modtagelsesklassebørnene, svarer at dette samarbejde i øjeblikket stort set ikke er eksisterende, men at der er samarbejde med SFO og Ungdomsskolen i forbindelse med skift.

Skoleområdet

Elevstatistik/ressourcer

Antallet af flersprogede elever i skolen er siden 2012 steget med 100 børn således, at der i øjeblikket er 881 elever – hertil kommer de, der går i modtagelsesklasserne, som i perioden er blevet udvidet fra 3 til 4 klasser med kapacitet til 12 elever i hver.

Ressourcen til den supplerende sprogstøtteundervisning har været konstant i perioden – og har været den samme siden 2003, mens elevtallet siden da er fordoblet.

Antallet af elever, der ikke har eller har et lille behov for supplerende undervisning i dansk som andetsprog har været stigende i perioden således, at det de sidste to år har været $\frac{3}{4}$ af elevgruppen. Samtidig er antallet af elever, der har et stort behov for sprogstøtte, været faldende, men det vil komme til at stige igen, efterhånden som det stigende antal elever fra modtagelsesklasserne bliver sluset ud i den almindelige undervisning, hvor de typisk vil have et stort behov for at blive sprogstøttet det første stykke tid.

Læseresultater:

Elevernes læseresultater er blevet fulgt tæt både internt på skolerne og ved skolens årlige møde med konsulenten vedr. flersprogede børn og unge. Der har været en særlig opmærksomhed på de flersprogede elevers læseresultater ved især 4.klassetrin, hvor vi ved både fra danske og udenlandske forskningsresultater, at det især bliver vanskeligt for disse elever at følge med, da ordforrådsmængden og fagsproget udvides voldsomt fra dette klassetrin. Det har også vist sig at gøre sig gældende i Tårnby. De flersprogede elever har fået læseresultater på stort set lige fod med de øvrige elever indtil dette klassetrin. Hvis det ikke har gjort sig gældende, er der blevet sat ind med en samarbejdet indsats mellem læsevejledere og DSA-lærere. Der kunne ønskes en mere fokuseret indsats på dette område fra mellemtrinnet og videre op.

Kvalitetsrapporterne og skoleområdet

Der er blevet spurgt ind til og evalueret på implementeringen af handleplanen for DSA i alle kvalitetsrapporterne i perioden. 7 ud af 9 skoler har udarbejdet en lokal handleplan for DSA i perioden og 7 skoler mener, at de i høj grad har implementeret handleplanen, mens 2 svarer i nogen grad. Der er i forskellig grad opmærksomhed på målet om lighed på alle planer på skolerne. Samarbejdet mellem faglærerne og DSA-lærerne kunne blive bedre, der savnes tid til samarbejde og fokus på at udvikle sproglig opmærksomhed i alle fag. Der gives her udtryk for at DSA- området har stået i skyggen af implementeringen af Skolereformen.

DSA-ressourcepersonerne (koordinatorer/vejledere)

Der er svaret på spørgsmålene fra stort set alle dvs. en fra hver skole.

De har et godt samarbejde med de øvrige ressourcepersoner eksternt på netværksmøder og internt, men de ønsker mere ligestilling og et mere formaliseret samarbejde med disse - og mere fokus fra ledelsens side på området med de tosprogede elever. De bliver ikke i særlig høj grad efterspurgt som vejledere. De har iværksat mange gode tiltag, men der er ikke megen respons fra det øvrige personale. De savner mere tid til undervisning og samarbejde - samt uddannelse i DSA og til sprog i alle fag for medarbejderne.

DSA-lærerne

Der er svaret fra over halvdelen af disse lærere.

Alle oplever, at deres sprogstøtteundervisning giver et godt udbytte. Mange samarbejder godt med faglærerne om deres undervisning, men at der kunne ønskes mere tid og fokus på dette samarbejde. Mange drager nytte af sprogvurderinger og handleplaner til at følge elevernes progression og i samarbejdet med faglærerne. Nogle oplever sproglig udvikling tænkt ind i fagene. Få deltager i skolehjemsamarbejdet. Mange giver udtryk for udbytterige DSA-teammøder med høj grad af erfaringsudveksling for at optimere undervisningen. Få har et godt og udbytterigt samarbejde med sprogvejlederne i SFO-erne.

Faglærerne

61 har besvaret spørgsmålene.

Næsten alle tænker sproglig udvikling og inklusion af tosprogede elever ind i deres undervisning, og oplever, at der fra ledelsens side er fokus på dette. Næsten alle har det på som punkt ved skolehjemsamarbejdet. Kun en forholdsvis lille del mener at lektiejælp og faglig fordybelse har haft en positiv effekt for de tosprogede elever. Halvdelen finder ikke, at DSA er en del af den understøttende undervisning. Over halvdelen angiver, at der har været gode tiltag på skolen i forhold til at give tosprogede forældre bedre deltagelsesmuligheder. De anbefaler en samlet, fokuseret og samarbejdet indsats på skolerne indenfor området. Mere tid og flere ressourcer til området til brug ved tolærerordninger eller holddeling med fokus på sproglig udvikling i alle fag og fokus på skolehjemsamarbejdet.

Forældresamarbejdet i skoleområdet

Der blev det første år udsendt skemaer til besvarelse af klasselærerne om forældredeltagelse i forældremøder, skolehjemsamtaler og sociale arrangementer opgjort efter, hvorvidt forældrene er af dansk eller anden oprindelse.

Der blev reageret skarpt fra både lærere og ledere på dette. Der blev givet udtryk for forskelsbehandling, og at der ikke var nogen særlig udfordring mht. fremmøde, der kunne tilskrives etnicitet. Så det var et meget lille antal skemaer, der blev afleveret efter første år, hvorefter det blev droppet. Der er i perioden taget forskellige gode initiativer på skolerne for større inddragelse af alle forældre, og erfaringerne er bl.a. delt på DSA-netværksmøder.

Karakterer

Afgangsprøvekaraktererne er blevet gjort op for alle fag for tosprogede elever og for årgangen i hele perioden. Resultaterne er behæftet med en vis usikkerhed, da mængden af tosprogede afgangselever er stærkt begrænset på nogle skoler nogle år. Det bliver meget afhængigt af den enkelte elevs evner, motivation og forældreopbakning. Men en tendens er der at spore, nemlig et rigtig godt elevresultat, når der i en periode som fx på Nordregårdsskolen blev arbejdet med DSA som dimension i alle fag efter, at alle lærere var blevet opkvalificerede i dette.

Generelt ligger karaktererne for de tosprogede elever under årgangens med lidt under et karakterpoint i en del fag, men det ses også, at de fx i engelsk nogle år scorer højere end årgangen. Omvendt ses det, at danskfagene, problemregning og fysik/kemi volder vanskeligheder for de tosprogede elever.

I 2012 fik de tosprogede elever mere end 1 karakter lavere end årgangen i 7 fag.

I 2013 fik de tosprogede elever mere end 1 karakter lavere end årgangen i 4 fag.

I 2014 fik de tosprogede elever mere end 1 karakter lavere end årgangen i 6 fag.

I 2015 fik de tosprogede elever mere end 1 karakter lavere end årgangen i 9 fag.

Der er en stigende tendens til at flere elever går til afgangsprøve, og det er få, der ikke opnår karakteren 2 i dansk og matematik.

UU

Har fulgt eleverne ind i ungdomsuddannelserne indtil UU-reformen blev gennemført. Indtil da viste tendensen klart, at de tosprogede unge i mindst lige så høj grad som de øvrige unge deltager i og gennemfører en ungdomsuddannelse.

Ovenstående er blevet inddraget og har dannet grundlag for revisionen af ”Handleplan for dansk som andetsprog DSA i Tårnby Kommune”, som skal dække de kommende fire år frem til 2020.

Anbefalinger til - og beskrivelse af - sammenhængen i indsatsen for de tosprogede 0 – 18 år.

Sundhedsplejersker opfordrer ved hjembesøg tosprogede familier til at få deres børn skrevet op til at komme i dagtilbud. Pædagoger i daginstitutionerne opfordrer ligeledes forældrene til at få skrevet mindre søskende, der går derhjemme til at blive skrevet op til dagtilbud.

Vuggestuer og dagplejere har fokus på at arbejde med de tosprogede børns sprogudvikling. Alle vuggestuer har pædagoger, der er kvalificeret til sprogarbejdet og sprogvejledere, der mødes i netværk med talehøre-lærerne en pædagogisk konsulent og tosprogskonsulenten for at kvalificere sprogarbejdet.

Tosprogskonsulenten kontakter tosprogede familier, der ikke har skrevet deres børn i daginstitution ved 3-års alderen. Børnene bliver så sprogscreenet, og hvis der er behov derfor, modtager børnene sprogstimulering i ”Sommerfuglen”, hvor der er ansat pædagoger specielt til denne indsats, i daginstitution eller i hjemmet med kommunalt tilsyn.

Alle børn, som går i daginstitution, og som pædagogerne mener, har behov for sprogstimulering, bliver sprogscreenet i 3-års alderen. Viser screeningen, at de har behov derfor, så skal de modtage sprogstimulering i daginstitutionen. Disse børn følges med vejledning fra talehørelærerne og tosprogskonsulenten. Pædagogerne udarbejder en handleplan for sprogstimuleringen og hvert år i oktober et sprogvurderingsskema på barnet. Dette sendes til tosprogskonsulenten.

Daginstitutionerne har fokus på sprog i dagligdagen, og er der behov derfor, opretter de sproggrupper. Alle daginstitutioner har pædagoger, der er kvalificeret til sprogarbejdet og sprogvejledere, der mødes i netværk med talehøre-lærerne, en pædagogisk konsulent og tosprogskonsulenten for at kvalificere sprogarbejdet.

Før overgangen til SFO og skole bliver de tosprogede børn sprogscreenet i daginstitutionen med henblik på klassedannelse og planlægning af den fortsatte sprogstøtte.

Der er udarbejdet og vedtaget en kommunal ”Overgangsplan – fra daginstitution til SFO og skole”, hvori alle procedurer ved overgangen nøjere er beskrevet.

SFO’erne har fokus på sprog i dagligdagen og opretter sproggrupper efter behov. Alle SFO’er har pædagoger, der er kvalificeret til sprogarbejdet og sprogvejledere, der mødes i netværk med en pædagogisk konsulent, talehørelærere og tosprogskonsulenten for at kvalificere sprogarbejdet.

Alle folkeskoler og 10.klasses centret har uddannede dsa-lærere og dsa-vejledere. Alle lærere har fokus på sproglig udvikling i fagene. Indsatsen følges løbende i Kvalitetsrapporterne.

Ved indskrivning i skolerne noteres elevernes tosprogethed og dsa-koordinatorerne informeres.

De tosprogede elever sprogscreenses ved skolestart - eller, hvis de kommer til skolen senere i forløbet. Screeningerne bruges også, hvis der opstår tvivl om ens kundskaber senere i forløbet. Screeningen foretages af en dsa-lærer. Sprogscreeningerne danner grundlag for sprogstøtten.

De elever, der har brug for sprogstøtte, får det i fornødent omfang. Elevernes sproglige udvikling følges tæt, ved at dsa-lærerne udarbejder vurderings- og evalueringsskemaer for eleverne 2 gange årligt og ved screeninger og tests. Skemaerne bruges - ud over til at følge elevernes behov for sprogstøtte - også til at sikre, at viden ikke går tabt ved overgange til nye klasser og lærere.

Vurderings- og evalueringsskemaerne følger eleverne gennem skoleforløbet og sammen med uddannelsesparathedsvurdering over i 10. kl.

Hvis der kommer elever til kommunen med meget lidt dansk sprog, vurderes de efter aftale med skolens ledelse af tosprogskonsulenten. Hvis eleverne vurderes til at have utilstrækkeligt dansk sprog til at kunne følge den almindelige undervisning, indskrives konsulenten dem til basisundervisning i modtagelsesklasse i max. 2 år - med mindre de er sent ankomne i skoleforløbet.

Eleven udsluses derefter til distriktsskolen på et møde med deltagelse af modtagelsesklasselæreren, tosprogskonsulenten, en repræsentant for distriktsskolens ledelse, den kommende klasselærer og evt. tosprogskoordinatoren. Her fremlægger modtagelsesklasselæreren status på ens sproglige og faglige kunnen.

Hvis eleverne bliver 18 år, sluses de videre til ungdomssprogskole eller lignende.

Tosprogskonsulenten, sprogvejlederne, dansk som andetsprogsvejlederne og dansk som andetsprogskoordinatorene arbejder tæt sammen med institutionernes og skolernes øvrige personale – herunder især de øvrige vejledere og funktionslærerne samt PPR med henblik på at støtte bedst muligt op om det enkelte tosprogede barns trivsel, læring og sprogudvikling.

Tosprogede elever, der forsørges af en person fra EU- og EØS lande, Grønland og Færøerne tilbydes modersmålsundervisning. Tosprogskonsulenten formidler kontakt til de kommuner, der har oprettet hold i de enkelte sprog.

På netværksmøder, kurser og efteruddannelse bliver pædagoger og lærere løbende opkvalificeret i forhold til dansk som andetsprog, kulturformidling og samarbejde med tosprogede forældre.

Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) samarbejder tæt med klassens lærere og de tosprogede forældre om de tosprogede elevers uddannelsesplan. Ugekursus for tosprogede elever med efterfølgende forældremøde i 8.kl står centralt i denne proces. Derudover tilbydes nogle elever mentorer ved overgangen til ungdomsuddannelse. UU evaluerer løbende på de tosprogede unges uddannelsesstatus.

Skolerne, der har over 10 % tosprogede elever, udarbejder handleplan for skolens indsats for disse og deres forældre. Handleplanen evalueres årligt.

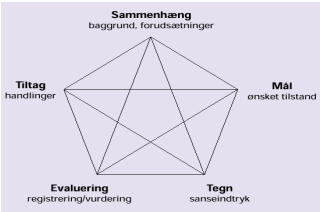
Den samlede kommunale indsats evalueres i forbindelse med Kvalitetsrapporten, den årlige skolerunde i forbindelse med karakterrapporten, hvor tosprogskonsulenten drøfter læseresultater, tests og prøver med skolens ledelse og dansk som andetsprogskoordinator.

På de følgende sider beskrives tiltagene, således at ovenstående kan realiseres.

Nye tiltag (smitte)

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
	<p>Handleplan for dansk som andetsprog</p> <p>Dagtilbud (børn i alderen 0-3 år)</p>			
<p>Der er krav om, at der skal laves læreplan i forhold til sprog i alle dagtilbud.</p>	<p>- at det i alle dagtilbud er visualiseret og synliggjort, hvordan der arbejdes med børnenes sprogudvikling.</p>	<p>Læreplanen udarbejdes, godkendes og revideres årligt.</p>	<p>Læreplanen om sprog er lavet, godkendt og visualiseret.</p>	<p>Sprogvejlederen i samarbejde med lederen i dagtilbuddet, er ansvarlig for at sikre tegnene på indsatsen i dagligdagen.</p>
<p>Nogle dagtilbud har sprogvejledere og pædagoger, der er uddannede i sprogarbejde.</p>	<p>- at alle dagtilbud skal have sprogvejledere, der enten er uddannede – eller/og løbende deltager i opkvalificering i dansk som andetsprog og kulturelle forhold.</p>	<p>Sprogvejlederne skal som udgangspunkt have kompetencer svarende til sprogvejledermodulet 1 og 2. Alternativt skal de som minimum deltage i de kommunale netværksmøder, hvor dagsordenen er relevant for dette område. Her videndeles og opkvalificeres mhp. arbejdet med tosprogede børn og forældre.</p>	<p>Der er velkvalificerede sprogvejledere i alle dagtilbud, og de deltager i netværksmøderne.</p>	<p>Lederen af dagtilbuddet og sprogvejlederen er ansvarlig for at sprogstimuleringsindsatsen drøftes og evalueres årligt i egen institution. Sprogstimulering indsatsen drøftes, og evalueres skriftligt hvert år, for at se udviklingen. Sprogvejlederen i samarbejde med den daglige leder er ansvarlig for at den skriftlige evaluering en gang årligt sendes til tosprogskonsulenten, så den danner udgangspunkt for et årligt møde i distrikterne mellem konsulenter, ledere og sprogvejledere.</p>
<p>Opstarten i de enkelte dagtilbud foregår forskelligt</p>	<p>- at sikre en god institutionsstart for de tosprogede børn og forældre. - at tosprogede børn og forældre bliver anerkendt og bydes velkomne. - at sikre viden om barnets sproglige forudsætninger.</p>	<p>Et opstartsmøde holdes enten på startdagen eller snarest muligt derefter – med tolk, hvis det er nødvendigt. Dette oplyses på forhånd af pladsanvisningen, hvis det er muligt. På mødet skal der være fokus på barnets sprog og sprogudvikling samt på orientering om, hvad det vil sige at gå i dagtilbud. ”Sprogvurderingsskema for tosprogede 0-3-årige børn i Tårnby Kommune” forældredel bliver udfyldt på mødet.</p>	<p>Mødet afholdes. Både forældre og dagtilbud er velinformerede.</p>	<p>Tosprogskonsulenten og pædagogisk konsulent følger løbende op på indsatsen – samt på et årligt sprogvejledermøde specifikt for 0-3 års området.</p>
<p>FORTSÆTTES PÅ NÆSTE SIDE</p>				

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
I alle dagtilbud bliver der lavet pædagogiske vurderinger, screenings eller registreringer, mhp. at finde hvilke børn, der har behov for en særlig sprogindsats. Nogle dagtilbud har sprogstøttegrupper for et- og tosprogede børn.	- at sikre en særlig målrettet sprogindsats for de børn, der har behov derfor.	Alle børn vurderes pædagogisk og/eller screenes f.eks. med TRAS. Alle dagtilbud har sproggrupper og/eller yder en særlig sprogindsats for de børn, der har behov derfor. Der udarbejdes løbende en handleplan for sprogstimuleringen af disse børn i samarbejde med talehørelærere og/eller tosprogskonsulenten.	Sproggrupperne og eller den særlige indsats er etableret og fungerer. Handleplanen udarbejdes, og der følges op på den f.eks. på stuemøder, møder med talehørelærere, tosprogskonsulenten og forældrene.	
Alle dagtilbud har fokus på sprog i dagligdagen.	- at sikre fokus på sprogtilegnelse- og udvikling hos alle børn med dansk som andet-sprog.	Alle pædagoger har fokus på sprog i dagligdagen og den sammenhæng den sproglige udvikling har med de øvrige læreplanstemaer – også på sproget hos de børn, der kommer fra hjem, hvor der tales dansk, men hvor dansk ikke er forældrenes modersmål.	I dialogen med børnene kan det høres og ses, at der er fokus på sprog i dagligdagen.	
Der arbejdes med de understøttende sprogstrategier og med dialogisk læsning i langt de fleste dagtilbud.		Alle pædagoger skal have kendskab til de understøttende sprogstrategier, dialogisk læsning samt tematisk sprogarbejde, så det bliver brugt i dagligdagen.	De understøttende sprogstrategier og dialogisk læsning benyttes i dagligdagen. Der arbejdes bl.a. med fokusord i det tematiske sprogarbejde.	
Personalet i daginstitutionerne har blik for mangfoldighed og den særlige opgave, det kan være at formidle daginstitutionernes opgave i forhold til at tosprogede børn og forældre.	- at forældrene har en forståelse for arbejdet med deres børn i daginstitutionen	Personalet i daginstitutionerne møder de tosprogede børn og forældre med interesse og åbenhed. Der holdes møder med tolk for forældrene, hvis dette er nødvendigt.	De tosprogede forældre har forståelse for arbejdet i daginstitutionen. Børnene har et stort fremmøde. Forældrene tager del i sprogarbejdet. Mangfoldigheden anerkendes og fremgår af læreplanen.	
Ved 3-års alderen overleveres de tosprogede børn ved personlig kontakt på forskellig vis i de forskellige dagtilbud.	- at sikre at viden om børnene - og især deres sprogudvikling samt forældresamarbejdet videregives, således at sprogarbejdet kan fortsætte med udgangspunkt heri. - at sikre, at forældrene inddrages i overleveringen.	Alle dagtilbud er forpligtet til ved overlevering af tosprogede børn som minimum at udfylde og videregive ”Sprogvurderingsskema for tosprogede 0-3-årige børn i Tårnby Kommune” - udover en mundtlig overlevering.	Børnenes sprogudvikling fortsættes kontinuerligt. Pædagogerne i det modtagende dagtilbud og forældrene oplever kvalitet i overleveringen.	

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
 <p>Nogle dagtilbud sprogscreener de tosprogede 3-årige, der skønnes at have behov for ekstra sprogstimulering.</p>	<p>- at antallet af sprogscreeninger bliver så højt, at alle børn med sproglige udfordringer bliver screenet og dermed identificeret</p>	<p>Dagtilbuddene gennemfører et større antal sprogscreeninger</p> <p>Talehøjrelærerne bliver tidligt inddraget via indstillingen, hvis der skal laves en særlig sproglig indsats for børnene</p>	<p>Der er lavet handleplaner for sprogindsatsen for alle børn, der har brug for en særlig indsats</p>	<p>Sprogvejlederen i samarbejde med lederen i dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre tegnene på indsatsen i dagligdagen. Lederen af dagtilbuddet og sprogvejlederen er ansvarlig for at sprogstimuleringsindsatsen drøftes og evalueres årligt i egen institution.</p>
<p>Nogle dagtilbud har udarbejdet læreplaner for sprogarbejdet</p>	<p>- at alle dagtilbud udarbejder læreplaner for sprogarbejdet</p>	<p>Læreplanen udarbejdes og integreres i det praktisk pædagogiske arbejde</p>	<p>Læreplanen om sprog er udarbejdet, og er en integreret del af dagtilbuddets dagligdag</p>	<p>Sprogstimulering indsatsen drøftes, og evalueres skriftligt hvert år, for at se udviklingen</p>
<p>Nogle dagtilbud har særligt uddannede sprogvejleder/ sprog pædagoger til at varetage sprogarbejdet</p>	<p>- at alle dagtilbud har særligt uddannede sprogvejleder/ sprog pædagoger til at varetage sprogarbejdet</p>	<p>Sprogvejleder/sprog pædagoger skal som udgangspunkt have kompetencer svarende til sprogvejledermodul 1 og 2. Alternativt skal de som minimum deltager i de kommunale netværksmøder, kurser mm. mhp. opkvalificering / videndeling</p>	<p>Der arbejdes systematisk og sikkert med dansk som andet-sprog i dagligdagen</p>	<p>Sprogvejlederen i samarbejde med den daglige leder er ansvarlig for at den skriftlige evaluering en gang årligt sendes til</p>
<p>Nogle dagtilbud er opmærksomme på vigtigheden af at understøtte børns sprogtilegnelse i dagligdagen</p>	<p>- at alle dagtilbud har en opmærksomhed på sprog i dagligdagen og sikrer at børn med et andet modersmål end dansk får en særlig opmærksomhed</p>	<p>Sprogvejleder/ sprog pædagoger sikrer at sprogarbejdet jævnlige drøftes evt. på p-møder el.lign.</p>	<p>Det kan høres og ses, at der er en særlig opmærksomhed på sprog i dagtilbuddene</p>	<p>tosprogs konsulenten, så den danner udgangspunkt for et årligt møde i distrikterne mellem konsulenter, ledere og sprogvejledere.</p>
<p>Nogle dagtilbud deltager i overleveringssamtaler</p>	<p>- at alle dagtilbud deltager i overleveringsmøder mellem dagtilbud, skole og SFO for at sikre, at viden omkring børnenes sprogudvikling formidles videre</p>	<p>Overleveringssamtaler afholdes i god tid med henblik på at sikre, at viden om barnets sproglige udvikling formidles videre</p>	<p>Oplysningerne der er givet til overleveringssamtaler, er relevante og kan anvendes i det videre arbejde med det enkelte barns sproglige udvikling</p>	<p>Tosprogs konsulenten og pædagogisk konsulent følger løbende op på indsatsen bl.a. på sprogvejleder møderne</p>
<p>Nogle har en opmærksomhed på den særlige opgave det kan være for en familie med andet modersmål end dansk, at begynde i et dansk dagtilbud.</p>	<p>- at forældre har en forståelse for arbejdet med deres børns sproglige udvikling, og at samarbejdet mellem forældre og dagtilbud fungerer</p>	<p>Til møder med tosprogede familier indkaldes tolk, hvis det skønnes at være nødvendigt. Arbejde med børnene og især sprogarbejde forklares og synliggøres</p>	<p>Størstedelen af forældrene med anden kulturel baggrund deltager i aktiviteter i institutionen deltager i samarbejdet med personalet om barnets udvikling</p>	

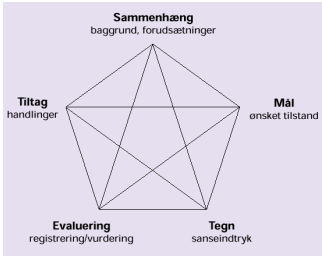
FORTSAT FRA FORRIGE SIDE

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
Alle tosprogede kommende skolestarter sprogscreenes i nov./dec..	- at sikre, at sprogarbejdet forsætter med udgangspunkt i resultatet / de sprogpædagogiske anbefalinger fra sprogscreeningen	Der laves sprogscreeninger på alle tosprogede skolestartere, og der sker en skriftlig + evt. mundtlig overlevering til forældrene	SFO modtager resultaterne af sprogscreeninger af de tosprogede skolestartere	
Personalet i daginstitutionerne har blik for mangfoldighed og den særlige opgave, det kan være, at formidle daginstitutionernes opgave i forhold til at tosprogede børn og forældre.	- at personalet sikrer, at forældrene har en forståelse for arbejdet med deres børn i daginstitutionen	Personalet i daginstitutionerne møder de tosprogede børn og forældre med interesse og åbenhed. Der holdes møder med tolk for forældrene, hvis dette er nødvendigt.	De tosprogede forældre har forståelse for arbejdet i daginstitutionen. Børnene har et stort fremmøde. Forældrene tager del i sprogarbejdet. Mangfoldigheden anerkendes og fremgår af læreplanen.	

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
<p>Nogle SFO'er har sprogvejledere og pædagoger, der er uddannede i sprogarbejde.</p>	<p>- at der i SFO-distrikterne er sprogvejledere i afdelingerne, der sammen med den daglige leder er ansvarlige for videndeling om sprog i alle afdelinger - at sikre videndeling og kvalificeret sprogarbejde</p>	<p>Alle SFO'er skal have sprogvejledere. De skal som udgangspunkt have kompetencer svarende til sprogvejledermodulet 1 og 2. Alternativt skal de som minimum gennem deltagelse i kommunale netværksmøder blive opkvalificerede i sprogarbejdet.</p>	<p>Der er sprogvejledere i alle SFO-afdelinger, og de deltager i netværksmøderne.</p>	<p>Sprogvejlederen i samarbejde med den daglige leder er ansvarlig for at sikre tegnene på indsatsen i dagligdagen. Lederen og sprogvejlederen er ansvarlig for at sprogstimuleringsindsatsen drøftes og evalueres årligt i egen institution.</p>
<p>I nogle SFO'er er der fokus på sprog i dagligdagen. Der arbejdes med dialogisk læsning i de fleste SFO'er.</p>	<p>- at der er fokus på sprogudvikling hos de tosprogede børn, der har særlig behov derfor.</p>	<p>Alle pædagoger er opmærksomme på børnenes sprogudvikling og har fokus på sprog i dagligdagen. Alle pædagoger skal have kendskab til dialogisk læsning, så det bliver brugt i dagligdagen. Alle pædagoger skal have kendskab til tematisk sprogarbejde med fokusord.</p>	<p>Det kan høres og ses, at der er fokus på sprog i dagligdagen. Dialogisk læsning benyttes i dagligdagen. Der arbejdes med tematisk sprogarbejde med bl.a. fokusord, så vidt det er muligt.</p>	<p>Sprogstimuleringsindsatsen drøftes, og evalueres skriftligt hvert år for at se udviklingen. Sprogvejlederen i samarbejde med den daglige leder er ansvarlig for at den skriftlige evaluering en gang årligt sendes til tosprogskonsulenten, så den danner udgangspunkt for et årligt møde i distrikterne mellem konsulenter, daglige ledere og sprogvejledere.</p>
<p>I nogle SFO'er arbejdes der i foråret inden skolestart med de tosprogede børns sprog med udgangspunkt i sprogscreeningen fra daginstitutionen.</p>	<p>- at der i alle SFO'er arbejdes med de tosprogede børns sprogudvikling - at sikre at sprogarbejdet fortsættes med udgangspunkt i de tidligere sprogarbejde</p>	<p>SFO'erne skal udarbejde en handleplan for arbejdet med det enkelte tosprogede barns sprogudvikling, hvis det drejer sig om et barn med særlige sproglige behov.</p>	<p>Der er lavet handleplan for arbejdet med det enkelte barn, hvis barnet har særlige behov.</p>	<p>Tosprogskonsulenten og pædagogisk konsulent følger løbende op på indsatsen på sprogvejledermøder.</p>
<p>I nogle SFO'er sker der en skriftlig overlevering</p>	<p>- at sikre viden om børnenes sprogudvikling formidles videre</p>	<p>SFO'erne udarbejder en skriftlig evaluering på de tosprogede børns sprogudvikling, hvis de har udviklet sig i særlig grad.</p>	<p>Skolerne modtager skriftlig evaluering på de tosprogede børns sprogudvikling, hvis de har udviklet sig i særlig grad.</p>	

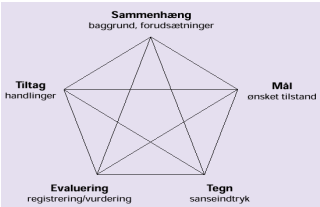
FORTSÆTTES PÅ NÆSTE SIDE

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
Enkelte SFO'er har samarbejde med skolernes dsa-lærere	- områdelederne skal sikre sammenhæng og samarbejde omkring de tosprogede børns sprogudvikling	SFO'erne og dsa-lærerne i indskoling mødes eller/og udveksler handleplaner om sprogarbejdet med de tosprogede børn.	Dsa-lærere og pædagoger mødes om sammenhæng i sprogarbejdet for de tosprogede børn.	
Alle SFO'er deltager i dialogmøde med skoleledelse, dsa-koordinatorer og daginstitutioner i distriktet i juni måned, hvor der bl.a. er opmærksomhed på tosprogede børn og deres forældre.	- at videreformidle viden om bl.a. de tosprogede børns sprogudvikling og samarbejdet med deres forældre	Mødet bliver afholdt og viden formidles	Der er sammenhæng i arbejde med de tosprogede børn og deres forældre.	
Personalet i dagtilbuddet har blik for mangfoldighed og den særlige opgave, det kan være, at formidle institutionens arbejde i forhold til de tosprogede børn og forældre.	- at personalet sikrer, at forældrene har en forståelse for arbejdet med deres børn i daginstitutionen	Personalet i SFO'en møder de tosprogede børn og forældre med interesse og åbenhed. Der holdes møder med tolk for forældrene, hvis dette er nødvendigt.	De tosprogede forældre udviser forståelse for arbejdet i daginstitutionen. Børnene har et stort fremmøde. Forældrene tager del i sprogarbejdet. Mangfoldigheden anerkendes og fremgår af læreplanen.	
De fleste SFO'er formidler til tosprogede børn og forældre, hvad en SFO er, og hvad den kan bruges til. Dette sker i samarbejde med dagtilbudspersonalet.	- at tosprogede børn og forældrene har en forståelse for sprogarbejdet med deres børn i SFO'en - at alle tosprogede børn er indmeldt i SFO.	Alle SFO'er sikrer, at de tosprogede forældre får forståelse for sprogarbejdet med deres barn. Alle SFO'er samarbejder med dagtilbuddene om formidling af vigtigheden af, at alle tosprogede børn går i SFO.	De tosprogede forældre udviser forståelse for og indgår i et samarbejde om sprogarbejdet med deres barn. Alle tosprogede børn går i SFO.	

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
 <p>Dsa-sprogstøtteundervisning</p>				
<p>Dsa-undervisningen planlægges og varetages fortrinsvis af dsa-uddannede lærere.</p> <p>Nogle dsa-lærere opstiller vurderings- og evalueringsplaner for den enkelte elev i samarbejde med mindst en af elevens øvrige lærere.</p>	<p>- at alle dsa-lærere skal besidde kompetencer inden for dsa-sprogstøtte.</p> <p>- at alle dsa-lærere planlægger i samarbejde med faglæreren/pædagogen en sprogstøtteundervisning ud fra opstillede mål - herunder særlig opmærksomhed på sproglig udvikling i alle fag.</p>	<p>Ved ansættelse eller kompetenceudvikling sikres, at undervisningen varetages af dsa-uddannede lærere.</p> <p>Dsa-læreren og faglæreren/pædagogen planlægger og udfører en undervisning, der støtter eleven i at udvikle sig fagligt og sprogligt. Undervisningen understøtter elevens arbejdsrutiner og læringsstrategier.</p>	<p>Al dsa-undervisning foretages af lærere med dsa-kompetencer.</p> <p>Eleverne deltager og trives i den daglige undervisning og udviser forståelse for det, der arbejdes med. Eleven har fremgang i resultater på alle planer.</p>	<p>Skolens ledelse er ansvarlig for, at tosprogede elevernes resultater og personalets samarbejde drøftes internt i personalegruppen og eksternt - bl.a. på møder med tosprogskonsulenten.</p>
<p>I september sprogscreener dsa-læreren de elever, der forventes at skulle modtage sprogstøtteundervisning i 0.kl.. Desuden screenes de elever, der kommer til skolen senere i skoleforløbet.</p>	<p>- at alle nye tosprogede elever, med behov derfor, er sprogscreenet inden 1. oktober/ved start i skolen og modtager relevant sprogstøtteundervisning.</p>	<p>- Sprogstøtteundervisningen tager udgangspunkt i resultaterne af sprogscreenerne.</p>	<p>Eleverne profiterer af sprogstøtteundervisningen og udviser progression.</p>	<p>Tosprogskonsulenten i samarbejde med dsa-ressourcepersonerne er ansvarlige for at resultaterne og samarbejdet drøftes på dsa-netværksmøder.</p>
<p>Alle skoler har dsa-ressourcepersoner med dsa-og vejlederkompetencer.</p>	<p>- at dsa-vejlederen er primus motor i rådgivning/vejledning - og samarbejder med skolens personale om tiltag og metoder, som understøtter tosprogede elevers sproglige udvikling.</p> <p>- at dsa-vejlederen samarbejder med skolens øvrige ressourcepersoner.</p>	<p>Dsa-vejlederen er opsøgende i forhold til at få sat fokus på dsa og den sproglige udvikling i alle fag.</p> <p>Skolens ressourcepersoner samarbejder om elevernes faglige udvikling og trivsel.</p>	<p>At personalet i høj grad efterspørger dsa-vejlederen i forhold til undervisningsforløb og lign.</p> <p>Ressourcepersonerne mødes.</p> <p>Elevernes faglige udvikling og trivsel øges.</p>	<p>Skolernes resultater indgår i kvalitetsrapporten</p>

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
Det tværgående tema sproglig udvikling skal indgå i alle fag.	<ul style="list-style-type: none"> - at alt personale er bevidst om, at det tværgående tema ”sproglig udvikling” skal indgå i alle fag. - at der bliver sat sproglige mål i al undervisning 	Den sproglige udvikling indgår i det enkelte teams planlægning af undervisningen særligt til gavn for de tosprogede elever	Alle skolens aktører udviser bevidsthed om formålet med dansk som andetsprog både som sproglig udvikling i alle fag og som sprogstøttefag. Dette ses ved en reducere af de tosprogede elevers behov for sprogstøtteundervisning	Efter endt forløb evaluerer dsa-lærere/vejledere og teamet den sproglige udvikling og diskuterer opfølgning. Tosprogeskonsulenten og dsa-ressourcepersonen er ansvarlig for indsatserne og resultaterne heraf løbende drøftes i netværket for dsa-ressourcepersoner.
Nogle faglærere inddrager den sproglige dimension i deres undervisning.	<ul style="list-style-type: none"> - at teamene og dsa-lærerne/vejlederen årligt samarbejder om minimum et forløb med fokus på den sproglige dimension 	Teamene samarbejder med dsa-lærerne og/eller dsa-vejlederen	At teamene i højere grad bruger dsa-teamet og dsa-vejlederne til planlægning og gennemførelse af undervisningsforløb.	Ledelsen følger løbende op på de tosprogede elevers sproglige progression og på lærernes inddragelse af sproglig udvikling i fagene.
Alle skoler bør have blik for mangfoldighed.	<ul style="list-style-type: none"> - at alt personale arbejder bevidst med mangfoldighed 	Personalet i skolerne møder de tosprogede børn og forældre med interesse og åbenhed. Der holdes møder med tolk for forældrene, hvis dette er nødvendigt.	De tosprogede elever og forældre bliver set og budt velkomne.	
FORTSÆTTES PÅ NÆSTE SIDE				

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
<p>Forældresamarbejdet med de tosprogede forældre foregår ikke ens på kommunens skoler.</p>	<p>- at skolens personale og ledelse er opmærksom på at sikre lige deltagelsesmuligheder for alle forældre.</p> <p>- at form, rammer og organisering af skole-hjem-samarbejdet styres ud fra den enkelte elevs behov.</p> <p>- at de tosprogede forældre får indsigt i arbejdet med deres børns sproglige, faglige og sociale udvikling således at der skabes en helhedsindsats omkring barnet fra skolestart.</p>	<p>At personalet samarbejder med og sikrer, at de tosprogede forældre får indsigt i sprogarbejde med deres barn. og inddrages så tidligt som muligt aktivt i skolens og elevernes arbejde, oplevelser og fællesskab.</p> <p>Form og organisering af skole-hjem-samarbejdet planlægges med hensyntagen til den tosprogede forældregruppe - herunder brug af tolke. Desuden gøres en ekstra indsats for at gøre de tosprogede forældre til aktive brugere af Forældreintra.</p> <p>Skolebestyrelsen, klasseråd, kontaktfarældre m.v. tilstræbes at afspejle hele forældregruppen</p>	<p>De tosprogede forældre har indsigt i og indgår i et samarbejde om sprogarbejdet, den faglige og sociale udvikling med deres børn.</p> <p>Stor forældredeltagelse ved skole-hjem samtaler og fælles forældremøder/arrangementer og brug af Forældreintra.</p> <p>At tosprogede forældre er repræsenterede i skolens forskellige samarbejdsorganer.</p>	<p>Skolens ledelse og skolebestyrelsen følger op på skolens principper for skolehjem samarbejdet – herunder med særlig fokus på alle forældres lige deltagelsesmuligheder.</p> <p>Skolens ledelse og skolebestyrelse fastlægger, hvorledes der følges op på indsatsens tegn. Kort redegørelse for ovenstående tilsendes tosprogskonsulenten før det årlige møde med skolens ledelse og dsa-ressourceperson.</p>

	Handleplan for dansk som andetsprog Klub Tårnby (børn i alderen 10 -18 år)			
Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
<p>Håndteringen af børnenes/de unges sprogudvikling og diversitet opleves ikke som en særlig udfordring.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - at der bliver en større forståelse i personalegruppen om, hvad tosprogethed og mangfoldighed indebærer. - at det sikres, at det enkelte barn/unge er en del af et fællesskab uanset sproglige færdigheder og kulturelt tilhørsforhold. 	<p>Tosprogskonsulenten i samarbejde med pædagogisk konsulent afholder et årligt temamøde om sprogudvikling med personalet i Klub Tårnby. Personalegruppen drøfter og videndeler om, hvordan de kan støtte op om barnets/den unges sprogudvikling, ved bl.a. samtaler i hverdagen.</p> <p>Dette for at fremme fokus på de børn, der måtte have behov for udvikling i forhold til sprog og mangfoldighed.</p>	<p>Der er fokus på, og der bliver skabt muligheder for børnenes sprogudvikling og på pædagogiske aktiviteter, der fremmer sproget og inklusionen i fællesskabet.</p> <p>Der er opmærksomhed på, at pædagogerne støtter op om den enkelte unge, der har behov derfor, således at den unge bliver indført i ungecentrenes aktiviteter og fællesskaber.</p>	<p>Opfølgning sker på et årligt møde mellem lederen af Klub Tårnby og de koordinerende ledere af de fire ungecentre samt tosprogskonsulenten.</p>
<p>I Ungecenter Kastrup har der gennem mange år været en særlig opmærksomhed på de tosprogede børn/unge grundet tilhørsforholdet til Skottegårdsskolen, hvor kommunens modtagelsesklasser er placeret.</p>	<p>- at der skabes en sammenhæng i børn og unges skole og fritidsliv - specielt for de, der går i modtagelsesklasse.</p>	<p>Skole- og klubledelse samarbejder om at skabe tid og rum for at sprogarbejdet er en del af den understøttende undervisning.</p>	<p>Sprogarbejdet er en del af den understøttende undervisning</p>	
FORTSAT FRA FORRIGE SIDE				

Sammenhæng / Status	Mål	Tiltag/Handleplan	Tegn	Evaluering – opfølgning
	<p>- at de tosprogede børn og unge har kendskab til børne- og ungdomskultur i Danmark.</p>	<p>Lærerne og pædagogerne i modtagelsesklasserne samt tosprogskonsulenten samarbejder om ind- og udslusning.</p>	<p>Pædagogerne, modtagerklasselærerne samt tosprogskonsulenten samarbejder om at sikre sammenhæng mellem overgange</p>	
		<p>Lærerne og pædagogerne i modtagelsesklasserne samt tosprogskonsulenten samarbejder om ind- og udslusning.</p>	<p>Lærerne i modtagelsesklasserne informerer eleverne om fritidstilbuddene og informerer pædagogerne om elevernes behov.</p> <p>Pædagogerne støtter eleverne i at indgå i et aktivt ungdoms- og foreningsliv i kommunen.</p> <p>De tosprogede børn og unge deltager i ungdoms- og foreningslivet i kommunen på lige fod med de øvrige børn og unge.</p>	

Funktionsbeskrivelser

Sprogambassadører

Sprogambassadøren er en pædagog, der er særlig videreuddannet om børns sprogudvikling.

Sprogambassadøren skal så vidt det er muligt deltage i følgende arbejde, men under forudsætning af, at det hænger sammen på egen institution.

- Være medskabende til at støtte sprogudviklingen på 0-6 års området.
- Inspirerer samt give feedback til andre sprogvejledere i deres praktiske sprogarbejde.
- Stå til rådighed ved akutte situationer, ved sprogscreeninger samt andre sprogudfordringer.
- Deltage i sprogudviklingsprojekter på 0-6 års området.
- Deltage i 4 årlige koordinerende møder.

Udarbejdet af konsulenter og sprogambassadører 1/8-2014

Sprogvejlederopgaver for hver daginstitution

Sprogvejlederen er en pædagog med særlig viden og kvalifikationer i forhold til børns sproglige udvikling – herunder de tosprogede børns sproglige udvikling - og har særlig interesse i og kompetence til at vejlede og rådgive andre inden for dette område.

- er koordinator for sprogarbejdet i institutionen
- er i samarbejde med forældrene og det øvrige personale ansvarlige for det enkelte barns optimale sprogudvikling
- er i samarbejde med ledelsen og den læreplansansvarlige ansvarlig for at der i læreplanerne bliver beskrevet, hvordan der systematisk arbejdes med sprogstimulering, og hvordan den indgår i sammenhæng med andre stimulerende og udviklende aktiviteter
- er ansvarlig for at sprogvurderingsskemaerne på de bekymrende og/eller skolestartende tosprogede bliver udfyldt af den primære pædagog
- er behjælpelig overfor det øvrige personale med 3-årsscreeningen
- vejleder det øvrige personale i orientering af forældrene om sprogvurderingsskemaet og sprogarbejdet
- er bindeled til talehørelærerne og til konsulenterne
- deltager i netværksmøder med konsulenterne, talehørelærerne og sprogambassadørerne vedrørende sprogarbejdet. Viden og informationer herfra videreformidles til det øvrige personale
- er ansvarlig for årlig optælling og indberetning af antallet af tosprogede børn
- sprogscreener kommende tosprogede skolestartere

Anbefalet af konsulenterne på området og sprogambassadørerne maj 2016

Sprogvejlederopgaver i SFO

Sprogvejlederen er en pædagog med særlig viden og kvalifikationer i forhold til børns sproglige udvikling – herunder de tosprogede børns sproglige udvikling - og har særlig interesse i og kompetence til at vejlede og rådgive andre inden for dette område.

- er koordinator for sprogarbejdet i SFO-afdelingerne
- er i samarbejde med forældrene og det øvrige personale ansvarlige for det enkelte barns optimale sprogudvikling ved, at der systematisk arbejdes med sprogstimulering, og ved at sprogarbejdet indgår i sammenhæng med andre stimulerende og udviklende aktiviteter
- er i samarbejde med ledelsen ansvarlig for, at der bliver arbejdet videre med de overleverede handleplaner på det sproglige område i SFO-en
- er i samarbejde med ledelsen ansvarlig for opfølgning på sprogligt bekymrende børn – og for at sørge for at relevante oplysninger går videre ved skolestart
- vejleder det øvrige personale i at orientere forældrene om sprogarbejdet
- er bindeled til talehørelærerne og til konsulenterne
- deltager i netværksmøder med konsulenterne og talehørelærerne vedrørende sprogarbejdet. Viden og information herfra videreformidles til det øvrige personale

Er godkendt af konsulenterne 2016

Dansk som andetsproglærernes arbejdsområder set fra centralt hold: (kan udbygges lokalt)

Dsa- læreren er uddannet i dansk som andetsprog eller har lang erfaring i undervisning i fagområdet

- planlægger og varetager den supplerende undervisning i dansk som andetsprog(dsa) for tosprogede elever på skolen.
- udfylder individuel ”Vurderings- og evalueringsskema” for den enkelte tosprogede elev til brug i den supplerende undervisning i dsa og i den almindelige klasseundervisning i samarbejde med elevens faglærer.
- samarbejder med den tosprogede elevs øvrige lærere (klasseteamet/årgangsteamet) om undervisningsforløb og om information til forældrene om dsa-støtten
- samarbejder med kolleger om dsa og sproglig udvikling i alle fag.
- deltager i relevant samarbejde med hjemmet
- deltager i dsa-teamets teammøder og samarbejder med de øvrige dsa-lærere
- sprogscreener nye tosprogede elever, som dsa-læreren evt. skal undervise supplerende. Ledelsen giver besked om nyankomne elever.
- efter besked fra ledelsen om nye tosprogede elever i 0.kl. sprogscreener dsa-læreren, der skal undervise supplerende i 0.kl. de tosprogede elever, der forventes at skulle modtage supplerende undervisning i dsa inden 1. oktober med ”Vis, hvad du kan”
- samarbejder med skolens personale, øvrige ressourcepersoner og skolens ledelse om de enkelte tosprogede elever, hvis der er behov derfor.

Dette er anbefalet af netværket af dsa-ressourcepersoner juni 2016

Dsa-ressourcepersoner på skoleområdet

Dansk som andetsprogskoordinatorens arbejdsområder set fra centralt hold: (kan udbygges lokalt)

Dsa-koordinatoren er en lærer, der er uddannet i dansk som andetsprog eller har lang erfaring i undervisning i fagområdet

- sparrer/rådgiver ledelsen, således at den supplerende undervisning i dansk som andetsprog (dsa) bliver medtænkt i skoleårets planlægning og skemalægning
- koordinerer den supplerende undervisning i dsa – herunder registrering af elever, fordeling af elever på hold og skemalægning
- leder teamsamarbejdet med skolens dsa-lærere - herunder indkaldelse samt referatskrivning
- er i samarbejde med ledelsen overordnet ansvarlig for at dsa-lærerne udarbejder Vurderings- og evalueringsplaner på de enkelte tosprogede elever
- samarbejder med skolens personale og ressourcepersoner om de tosprogede elevers undervisning og trivsel
- samarbejder med læsevejlederne og Det Pædagogiske Læringscenter om skolens læseindsats med fokus på læsning på andetsproget dansk
- indhenter nye materialeønsker, videreformidler dette og vedligeholder materialesamlingen
- samarbejder på netværksmøder med tosprogskonsulenten og dsa-ressourcepersonerne fra de øvrige skoler om at videreudvikle indsatsen for, at de tosprogede elever opnår uddannelsesmæssige muligheder på lige fod med de elever, der har dansk som modersmål
- deltager i møder med skoleledelsen og tosprogskonsulenten
- er ansvarlig for at få videresendt relevante oplysninger herunder Vurderings- og evalueringsplaner til dsa-koordinatorene på US10 eller de andre skoler ved skoleskift i kommunen.

Dette er anbefalet af netværket af dsa-ressourcepersoner juni 2016

Dansk som andetsprogsvejlederens arbejdsområder set fra centralt hold:

Dsa-vejlederen har et kompetencegivende kursus i at vejlede i dansk som andetsprog som dimension i al undervisning.

- samarbejder med skolens øvrige vejledere om den enkelte tosprogede elevs faglige og sociale udvikling
- rådgiver, vejleder og inspirerer skolens personale fx på fag, fase- eller årgangsteammøder om inddragelse af den sproglige dimension i alle fag
- planlægger og udfører i samarbejde med skolens personale eksemplariske undervisningsforløb – især til gavn for de tosprogede elever. Dette kan bl.a. ske på baggrund af observation i klassen og opfølgende samtaler med personalet.
- Ovenstående kan ske på foranledning af ledelsen, faglæreren, dsa-læreren eller dsa-vejlederen

Dette er anbefalet af netværket af dsa-koordinatorerne juni 2014

Tosprogskonsulent

- arbejder med hele indsatsen vedrørende de tosprogede børn og unge i alderen 0-18 år
- samarbejder, vidensdeler og sparrer med sundhedsplejerskerne, sprogvejlederne i daginstitutionerne og i fritidsinstitutionerne, tale-hørelærerne, de pædagogiske konsulenter, de øvrige konsulenter, institutions- og skoleledelserne, dansk som andetsprogsressourcepersonerne, faglærere, UU-vejlederne, RoF, Familieafdelingen og B. og K. forvaltningen.
- er tovholder og koordinator - samt ofte bindeled i indsatserne vedrørende de tosprogede børn og unge.
- arbejder for kompetenceudvikling til lærere og pædagoger inden for områderne om sprogstimulering, dansk som andetsprog, sproglig udvikling i alle fag og interkulturelle kompetencer.
- sikrer videndeling og videreudvikling bl.a. i netværkene inden for området.
- sætter fokus på integration og på at sproglig udvikling bliver implementeret i alle fag på skolerne i samarbejde med dsa- aktørerne på skolerne eksempelvis ved aktionslæringsforløb.
- sætter fokus på børnenes sproglige og interkulturelle kompetencer i institutionerne og skolerne.
- formidler og koordinerer sprogstimuleringsindsatsen for hjemmegående tosprogede småbørn.
- formidler tolkning til forældresamtaler inden for hele området.

Er godkendt af skolechefen juni 2016

Procedurer

”Sommerfuglen”

”Sommerfuglen” er et sprogstimuleringsstilbud for børn, der ikke går i dagtilbud, og som ikke har et tilstrækkeligt dansk sprog. ”Sommerfuglen” er en del af Børnehuset Gl. Kirkevej. Børnene, der går der, findes og visiteres af tosprogskonsulenten ved at folkeregisterlister gennemgås med jævne mellemrum – eller ved henvendelser.

En talehørelærer sprogscreener – efter henvendelse fra konsulenten til hende og forældrene – de tosprogede 3-årige hjemmebørn mhp. at finde ud af, om de har behov for sprogstimulering.

Når børnene er fundet, henvender tosprogskonsulenten sig til ”Sommerfuglens” personale mhp. at finde et tidspunkt, hvor de er klar til en indskrivningssamtale for barnet. Leder af børnehuset og pladsanvisningen orienteres hurtigst muligt derefter.

Tosprogs-konsulenten holder jævnligt møder med personalet i ”Sommerfuglen” om børnenes udvikling og giver sparring som konsulent til deres arbejde. På møderne drøftes også mulighed for udslusning til almindeligt dagtilbud eller skole – herunder evt. til modtagelsesklasse. Konsulenten deltager også ved nye ansættelser i ”Sommerfuglen” og kan deltage i svære forældresamtaler.

Børnehusets leder er personaleleder i ”Sommerfuglen”, er budgetansvarlig og kan deltage i møderne mellem personalet i ”Sommerfuglen” og tosprogs-konsulenten - samt i svære forældresamtaler.

Efter aftale mellem sekretariatschef Morten Svan og leder af Børnehuset Gl. Kirkevej Sussie Johansen kan og skal pladsanvisningen prioritere at børn fra ”Sommerfuglen” bliver i Børnehuset Gl. Kirkevej, hvis det kan lade sig gøre og er det bedste for barn og familie.

Pædagogisk konsulent fører tilsyn i ”Sommerfuglen” - som i det øvrige børnehus, og kan give sparring til personalet, tosprogs-konsulenten og lederen af børnehuset.

Lonnie Iversen er som øverste leder af dagtilbudsområdet i kommunen ansvarlig for at alt er lovmæssigt i orden, og det er hende, der kan give dispensation, hvis dette ønskes f.eks. i forhold til tidsrammen for børnenes tilstedeværelse.

Tiltrådt af Sussie Johansen, Morten Svan, Lonnie Iversen og Noomi Mortensen den 10. december 2014

Modtagelsesklasserne - er placeret på Skottegårdsskolen og er dermed under denne skoles ledelse.

Visitation og indskrivning

Når der kommer et barn i den undervisningspligtige alder, og barnet ikke taler dansk eller taler et mangelfuldt dansk, så henvender skolerne, Børne- og Kulturforvaltningen eller Familieafdelingen sig til tosprogskonsulenten, der efterfølgende visiterer barnet til almindelig klasseundervisning med sprogstøtte eller til modtagelsesklasse på Skottegårdsskolen.

Barnet indskrives ved en tolket samtale, hvor også forældrene og personale fra modtagelsesklassen deltager. Ved bekymring for socioemotionelle udfordringer inddrages RoF.

Formål

Formålet med modtagelsesklasserne er primært på basisniveau at lære eleverne at tale, læse, skrive og forstå dansk – samt at opbygge et vist ordforråd. Der undervises ofte emneorienteret, således eleverne også får kendskab til samfundet, kultur og til andre skolefag. Derudover undervises der i matematik og i at forstå det danske fagsprog i matematik.

Da eleverne i modtagelsesklasserne er på forskellige niveauer aldersmæssigt og udviklingsmæssigt stiller det store krav til at differentiere undervisningen. Eleverne deltager, så vidt det er muligt, i skolens øvrige fælles arrangementer, og de deltager, når de er i stand til det også i andre klassers undervisning i forskellige fag – først og fremmest i idræt. Det er vigtigt for elevernes trivsel og inklusion at have kontakt med eleverne fra de almindelige klasser på skolen.

Det andet formål med modtagelsesklasserne er, at introducere eleven og forældrene til det danske skolesystem, så kontaktlæreren har en løbende kontakt med forældrene, hvor forskellige pædagogiske tiltag og handlinger forklares. Derudover afholdes der to længere skole-hjemsamtaler og et årligt fælles arrangement for klassen. Eleverne i modtagelsesklasserne skal både nå at lære et andet nyt sprog og samtidig nå at tilegne sig de samme fag og færdigheder på dette sprog som skolens øvrige elever, derfor er det ekstra vigtigt med forældreopbakning for disse elever f.eks. til hjælp med lektielæsning. Dette differentieres afhængigt af forældrenes og elevernes ressourcer.

Planlægning

Modtagelsesklassens lærere arbejder sammen som et team og udarbejder hen over året en årsplan i Min Uddannelse for klassens arbejde, hvor de forskellige undervisningsemner og områder aftales. Her planlægges også skole-hjemsamarbejdet.

Evaluering og vurdering

Elevernes sprog- trivsels- og øvrige læringsudvikling følges tæt i modtagelsesklasserne. Lærerne i klassen udarbejder løbende mål og evaluering for den enkelte elev samt elevplan. Elevens præstation holdes derudover også op mod fagene på det klassetrin eleven tilhører. Eleverne deltager i nationale tests, hvis de er i stand til det, og lærerne laver løbende relevante sprogscreeninger, evalueringer og/eller tests på eleverne inden for de enkelte læreres undervisningsemner. Desuden evaluerer læreteamet for den enkelte modtagelsesklasse løbende elevernes præstationer mundtligt, og de indsamler løbende dokumentation for de enkelte elevers læring. Dette bruges bl.a. som præsentation ved skole-hjem samtalerne. Det samlede evalueringmateriale på den enkeltes elev danner grundlag for to årlig klassekonferencer – en midt i november og en i begyndelsen af februar, som skolens ledelse indkalder til, hvor alle klassens lærere og

tosprogskonsulenten deltager. Formålet med konferencen er samlet at vurdere elevens progression samt mulighed for at blive udsluset til en almindelig klasse.

Tosprogskonsulenten følger løbende nøje de enkelte elevers udvikling og rådgiver samt vejleder lærerteamene om undervisningen og skole-hjemsamarbejdet.

Udslusning

Endelig udarbejder kontaktlæreren i samarbejde med klassens lærere udslusningspapirer på eleverne, når de er klar til at komme videre til en almindelig klasse således, at arbejdet med eleverne kan fortsætte kontinuerligt. Eleverne kommer i almindelig klasse på distriktsskolen senest efter 2 år i modtagelsesklasse eller på ungdomssprogskole efter at være fyldt 18 år. Modtagelsesklassens team, kontaktlæreren og tosprogskonsulenten vurderer sammen, hvornår eleven er klar til udslusning. Tosprogskonsulenten kontakter den modtagende skoles ledelse og aftaler et udslusningsmøde med den kommende kontaktlærer, skolens ledelse, evt. med tosprogsressourcepersonen, øvrige lærere fra klassen og kontaktlæreren fra modtagelsesklassen. På mødet overdrages udslusningspapirerne, og kontaktlæreren fra modtagelsesklassen og tosprogskonsulenten forklarer nøje de modtagende, hvad de ved om den pågældende elev. Der aftales også, hvornår eleven skal starte på skolen. Efterfølgende kontakter kontaktlæreren fra modtagelsesklassen eleven og forældrene og forklarer om starten på den nye skole. Forældrene og eleven kan efterfølgende kontakte den modtagende skole for et introduktionsmøde.

Samarbejde med RoF

I de tilfælde, hvor lærerne og tosprogskonsulenten vurderer, at barnet pga. andre vanskeligheder end de rent andetsproglige ikke vil være i stand til at følge undervisningen i en almindelig klasse, kontaktes RoF umiddelbart, og RoF-personale inddrages så tidligt i forløbet som muligt for sparring og rådgivning vedr. nuværende og kommende skolegang for eleven.

Løbende kvalificering

Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal sikre, at undervisningen i modtagelsesklasserne, visitering, udslusning mm. har den fornødne kvalitet

Udarbejdet af skolechefen, Skottegårdsskolens ledelse, modtagelsesklasselærerne og tosprogskonsulenten juni 2016

Ungdommens Uddannelsesvejledning UU

De tosprogede elever får i lighed med de øvrige elever kollektiv vejledning på 7. -10. klassetrin og får, hvis de er vurderet ikke uddannelsesparate, individuel vejledning.

Kurser for tosprogede i 8.kl.

Derudover afholder UU kursus for tosprogede elever i 8.kl. Kurserne, et pige- og et drengeskursus, er af 4-5 dages varighed. Eleverne tages ud af deres almindelige undervisning en uge i efteråret eller i foråret i 8.kl. Eleverne tilmeldes via UU-vejlederen. Kurserne foregår primært på ungdomsuddannelserne. Om mandagen, efter kurserne er gennemført, afholdes forældremøde på UU, Saltværksvej 2A.

I forbindelse med tilmelding til tosprogskurserne, tilmelder forældrene sig til dette arrangement. UU-vejlederne følger op på de forældre, der ikke har tilmeldt sig og ringer aftenen før til alle for at minde dem om mødet. Der er tolke til de, der har behov for det.

Indholdet af mødet er en kort gennemgang af uddannelsessystemet, gennemgang af vejledningsaktiviteter i 9. klasse og mulighederne for mere vejledning. Det er de UU-vejledere, der står for tosprogskurserne, der står for planlægningen af forældremødet.

Overgangen fra 9.kl. til 10.kl.

Et udvalg arbejder med at skabe en bedre overgang fra 9. til 10. klasse for alle elever, der søger 10. klasse.

Mentorordningen

Mentorer yder en personlig støtte til elever i 9. og 10. klasse, som skønnes at få særlige vanskeligheder ved overgangen til ungdomsuddannelse.

Arbejdet med udvælgelsen af elever, der kan have brug for en mentor sker løbende. Men tildelingen sker for det meste i perioden februar til april. Klasselærere og UU-vejledere arbejder tæt sammen med forældrene og den unge om dette. Mentorforløbet slutter oftest i oktober på ungdomsuddannelsen, hvor der er etableret kontakt til støttemulighederne dér, hvis der er behov for dette.

Mentor deltager i møde for mentorer i UU inden starten på forløbet.

Revideret juni 2016

Rådgivning og Forebyggelse (RoF)

Talehørelærerne

Hvis der i dagtilbuddene er bekymring for et barns sprog, kommunikation og sociale relationer, skal barnet tages op på et dialogmøde i dagtilbuddet, hvor en talehørelærer og en pædagogisk vejleder deltager. Hvis det her vurderes, at der skal ske en særlig indsats for barnet, eller hvis barnet er landet i særlig indsats ved 3-års sprogscreeningen, skal det indstilles til Småbørnsteamet, der vurderer, hvem og hvilken intervention, der skal igangsættes.

Alt afhængigt af udfordringen omkring barnet vurderes det, om det er en talehørelærer, psykolog, ergoterapeut, fysioterapeut, familiebehandler eller en pædagogisk vejleder, der skal deltage.

Talehørelæreren kontakter dagtilbuddet og forældrene mhp. yderligere afdækning af barnets udfordringer. Ud fra resultaterne af dette igangsættes en specifik intervention. Det kan fx være, at talehørelærerne i samarbejde med personalet og forældrene udarbejder en specifik handleplan (SMTTE) for arbejdet med barnets sprogudvikling, et sproggruppeforløb med forskelligt indhold alt efter barnets behov eller forløb omkring barnets udtale. Barnets udvikling følges tæt og tages løbende op på dialogmøder.

Talehørelærerne kan vejlede og rådgive personale og forældre individuelt eller i grupper om generelle eller specifikke tiltag vedr. stimulerende sprogmiljøer i dagtilbud og hjemmet.

Talehørelærerne arbejder også i skoleregi med børn med tale-, høre- og læsevanskeligheder. Dette sker i tæt samarbejde med personalet, ledelsen og de øvrige RoF medarbejdere.

I de tilfælde, hvor lærerne og tosprogskonsulenten vurderer, at barnet pga. andre vanskeligheder end de rent andetsproglige ikke vil være i stand til at følge undervisningen i klassen, kontaktes RoF umiddelbart, og RoF-personale inddrages så tidligt i forløbet som muligt for sparring og rådgivning vedr. nuværende og kommende skolegang for eleven.

Åben rådgivning

foregår fra 14.30-17.30 i Familiehuset. Alle forældre er velkomne, hvis man har en bekymring i forhold til sit barn, som er udfordret i hjemmet, dagtilbud eller skole. Her mødes forældrene af en sekretær og får som udgangspunkt en samtale med en medarbejder fra RoF.

Kurser/ gruppeforløb

Der udbydes løbende kurser for børn og forældre fx konflikthåndtering, skilsmisse, udsatte drenge/piger, ”Fra kæreste til kollega”, stammen.

Godkendt af RoF's ledelse juni 2016